

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

De origine contumeliæ. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Ad tertium dicendum, quod si aliquis hoc animo taceret, ut tacendo contumelianam ad iracundiam prouocaret, pertinere hoc ad vindictam. Sed si aliquis taceat, volens dare locum iræ, hoc est laudabile. Vnde dicitur Ecclesiast. 8. Non litiges cum homine linguato, & non struas in ignem illius ligna.

ARTIC. I V.

Vtrum contumelia oriatur ex ira?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod contumelia non oriatur ex ira. Quia dicitur Prouerbiorum 11. Vbi superbia ibi contumelia. Sed ira est vitium distinctum a superbia. Ergo contumelia non oriatur ex ira.

400
Inf. q. 73
a. 3. ad 3
et q. 158.
a. 7. cor.

¶ 2 Præterea, Prouerbiorum 20. dicitur, Omnes stulti miscentur contumelijs. Sed stulticia est vitium oppositum sapientiæ, ut supra habitum est *. Ira autem opponitur mansuetudini. Ergo contumelia non oriatur ex ira.

q. 46. a. 1

¶ 3 Præterea, Nullum peccatum diminuitur ex sua causa. Sed peccatum contumeliæ diminuitur, si ex ira proferatur. Grauius enim peccat qui ex odio contumeliam infert, quàm qui ex ira. Ergo contumelia non oriatur ex ira.

SE D contra est, quod Gregor. 31. Moral. dicit *, quod ex ira oriuntur contumeliæ.

* c. 31. d
med.

RESPONDEO dicendum, quod cum vnum peccatum possit ex diuersis oriri, ex illo tamen dicitur principalius habere originem, ex quo frequentius procedere consuevit propter propinquitatem ad finem ipsius. Contumelia autem magnam habet propinquitatem ad finem iræ, qui est vindicta. Nulla enim vindicta est irato magis in promptu, quàm inferre contumeliam alteri. Et ideo contumelia maxime oriatur ex ira.

Ad primum ergo dicendum, quod contumelia non ordinatur ad finem superbiæ, qui est celsitudo: & ideo non directe contumelia oriatur ex superbia. Dispo-

nit tamen superbia ad contumeliam, in quantum illi qui se superiores æstimant, facilius alios contem-
nunt, & iniurias eis irrogant. Facilius enim irascun-
tur, ut potè repuzantes indignum quicquid contra
eorum voluntatem agitur.

¶ c. 6. in prin 10.5
Ad secundum dicendum, quòd secundum Phi-
losofum in septimo Ethicorum *, ira non perf-
audit rationem. Et sic iratus patitur rationis defe-
ctum, in quo conuenit cum stulticia. Et propter
hoc ex stulticia oritur contumelia, secundum affinita-
tem, quam habet cum ira.

li. 2. c. 4. de clinan do ad fi. 10.6.
Ad tertium dicendum, quòd secundum Philoso-
phum in 2. Rhet. * iratus intendit manifestam offen-
sam, quod non curat odiens. Et ideo contumelia,
quæ importat manifestam iniuriam, magis pertinet
ad iram, quàm ad odium.

QVÆST. LXXIII.

De detractioe, in quatuor articulos diuisa.

Postea considerandum est de detractioe.

¶ Et circa hoc queruntur quatuor.

¶ Primo, quid sit detractio.

¶ Secundo, utrum sit peccatum mortale?

¶ Tertio, de comparatione eius ad alia peccata.

¶ Quarto, utrum peccet aliquis audiendo detra-
ctionem?

ARTIC. I.

*Utrum detractio conuenienter diffiniatur, quòd est
denigratio aliens fama per verba?*

401

*Inf. 9. 74**a. 1. et 9.**75. ar. 1.**co. Et Ro.**1. le. 7. co.*

4.

AD primum sic proceditur. Videtur, quòd de-
tractio non sit denigratio aliens fame per
occulta verba, ut à quibusdam diffinitur. Occul-
tum enim & manifestum sunt circumstantiæ non
constituentes speciem peccati. Accidit enim pecca-
to, quòd à multis sciatur, vel à paucis. Sed illud
quod non constituit speciem peccati, non pertinet
ad rationem ipsius, nec debet poni in eius diffinitio-
ne. Ergo ad rationem detractioe non pertinet,
quòd fiat per occulta verba.

¶ 2. Præ-